

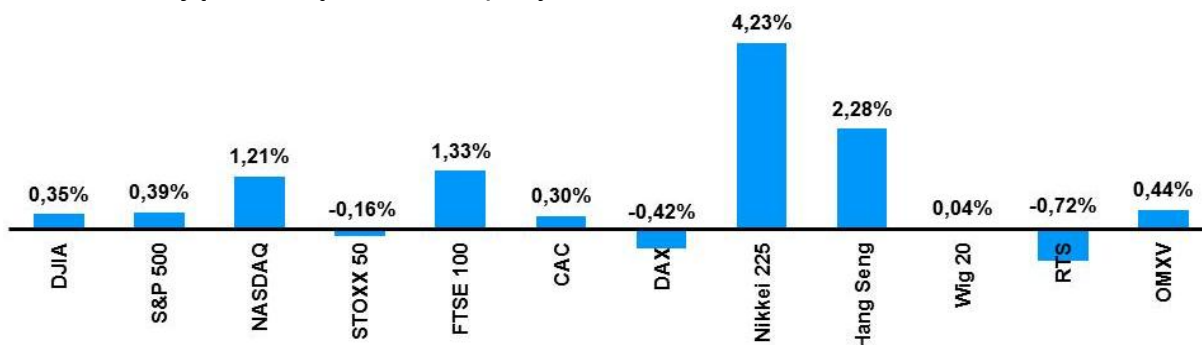

Savaitės naujienų apžvalga

2014 m. lapkričio 17 d. Nr. 46

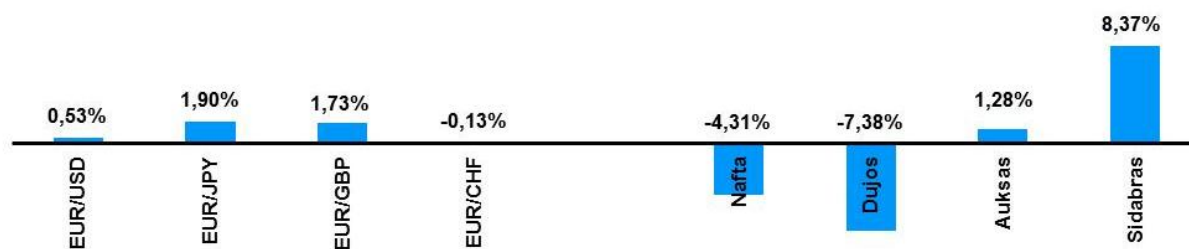
Praėjusią savaitę investuotojų veiksmams įtaką darė skelbti regionų makroekonominiai rodikliai, kurie JAV ir toliau gerėjo, Europoje buvo dviprasmiški, o Azijos pagrindinėje valstybėje nuteikino pesimistiškai. Vidurio ir Rytų Europoje buvo užfiksuotas karinio konflikto suaktyvėjimas, ruošiamos naujos ES ir JAV sankcijos Rusijai.

Pasaulio akcijų indeksų savaitiniai pokyčiai

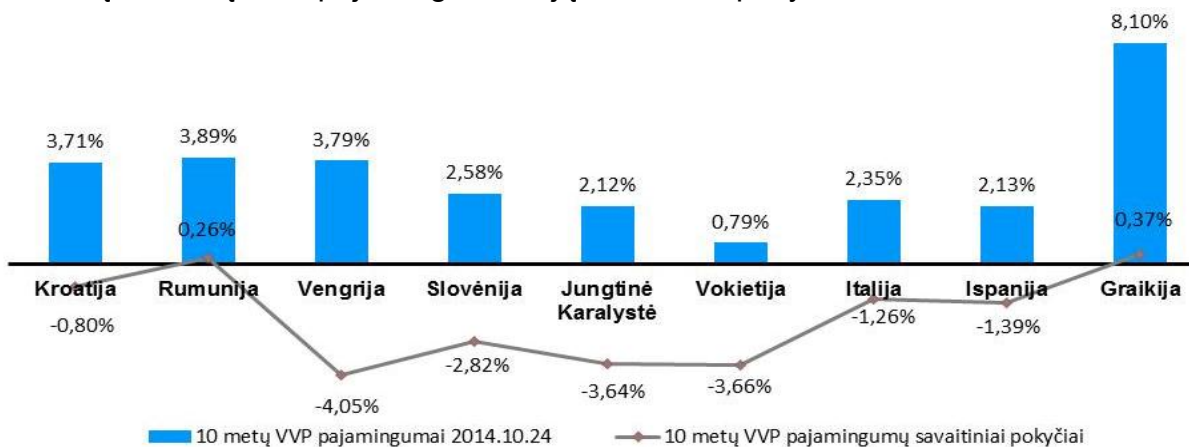
Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Pagrindinių valiutos porų ir žaliavų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

ES šalių 10 metų VVP pajamingumai ir jų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Praėjusią savaitę tarp Europos vyriausybių vertybinių popierių (VVP) vyravo pajamingumų mažėjimas. Prie to prisidėjo obligacijų rinkose vyraujantys lūkesčiai dėl Europos centrinio banko ekonomikos skatinimo – obligacijų supirkimo – kuris didins VVP paklausą.

Pagrindinių pasaulio regionų naujienos

Jungtinės Amerikos Valstijos

Praėjusią savaitę JAV buvo skelbti didmeninės prekybos atsargų lygiai, mažmeninių pardavimų apimtys bei šalies ekonomikos pasitikėjimo indekso pokyčiai. Remiantis duomenimis, rugsėjį didmeninės prekybos atsargos per mėnesį padidėjo 0,3 proc., per spalį mažmeniniai pardavimai išaugo taip pat 0,3 proc., o šalies ekonomikos pasitikėjimo indeksas per praėjusią savaitę pakilo iki -8 ir pasiekė didžiausią reikšmę nuo 2013 m. birželio.

Praėjusią savaitę JAV prezidentas patvirtino koreguosiantis šalies imigracijos sistemą, taip apgindamas apie 5 mln. šalyje dirbančių imigrantų ir suteikdamas jiems teisę dirbti be baimės būti deportuotiems. Savaitės bėgyje taip pat buvo užfiksuotas Niujorko centrinio banko vadovo William Dudley pasisakymas apie tai, jog JAV centrinio banko bazinės palūkanų normos didinimui laikas dar neatėjo. Šis paminėjo nedarbo bei infliacijos rodiklius, kurie, anot jo, yra vis dar silpni.

Vakarų Europa

Kaip ir JAV, taip ir Europos regione kardinalių monetarinių, politinių ar makroekonominių rodiklių pokyčių neužfiksuota. Savaitės pabaigoje buvo skelta euro zonos ir visos ES išankstiniai BVP augimo šių metų antrojo ketvirčio rezultatai. Šie, lyginant su pirmuoju ketvirčiu, euro zonoje nepakito, o visoje ES išaugo 0,2 proc. Lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu euro zonos ūkis augo 0,7 proc., o visos ES – 1,2 proc., po atitinkamo 0,9 proc. ir 1,4 proc. augimo pirmąjį ketvirtį. Atsvara blogoms naujienoms buvo regiono pramonės produkcijos ir infliacijos pokyčiai. Remiantis „Eurostat“, tiek euro zonos, tiek visos ES, lyginant tiek su praėjusiu mėnesiu, tiek su praėjusiais metais, rugsėjo mėnesį pramonės produkcija paaugo 0,6 proc. Pasitvirtinę išankstiniai infliacijos duomenys taip pat džiugino: spalį euro zonoje ir visoje ES ši padidėjo per 0,1 proc. punktą atitinkamai iki 0,4 proc. ir 0,5 proc. Nepaisant šio tokio atsigavimo, regione aktyviai stebimas pavienių šalių struktūrinių reformų įgyvendinimas bei laukiama Europos centrinio banko netradicinio ekonomikos skatinimo veiksmų.

Vidurio ir Rytų Europa

Rugsėjo 5 d. pasirašyta Ukrainos ir Rusijos paliaubų sutartis ir vėl pažeista: praėjusios savaitės antradienį NATO pajėgos skelbė, jog Rytų Ukrainos teritorijoje buvo pastebėti rusiški tankai, artilerija, oro gynybos sistema bei karinės pajėgos. Dėl naujos karinės invazijos Ukrainoje, ES ir JAV atstovai ketvirtadienį rinkosi Briuselyje aptarti naujas sankcijas Rusijai, kur galutinis sprendimas tikimasi bus pasiektas ES užsienio reikalų ministrų susitikimo metu - lapkričio 17 d.

Tarp regiono makroekonominių naujienų dominavo mažėjantis Rusijos BVP bei gerėjanti Lenkijos darbo situacija. Remiantis duomenimis, Rusijos BVP trečiąjį ketvirtį augo 0,7 proc. metiniu tempu, po 0,8 proc. augimo antrąjį. Lenkijoje užfiksuotas nedarbo mažėjimas: šis per spalį sumažėjo 0,2 proc. punktais – iki 11,3 proc. Nepaisant geros nedarbo tendencijos, šalis koncentruojasi į kovą su defliacija. Ateityje tikimasi bazinės palūkanų normos mažinimo.

Azija

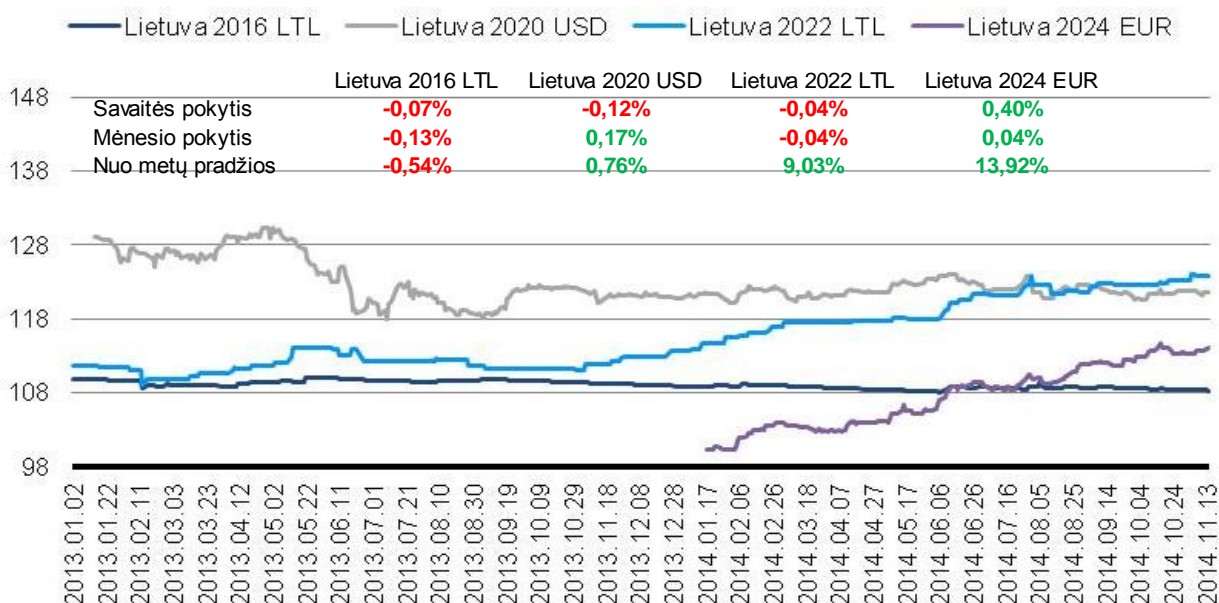
Spalį Kinijos makroekonominiai duomenys patvirtino lėtėjantį šalies ūkio augimo įvaizdį: pramonės produkcija augo 7,7 proc., o mažmeniniai pardavimai 11,5 proc. metiniu tempu, kai ekonomistai atitinkamai tikėjosi 8 proc. ir 11,6 proc. augimo. Nekilnojamo turto investicijos taip pat mažėjo – spalį šios augo 15,9 proc., po 11,6 proc. augimo rugsėjį.

Japonijoje investuotojai su nekantrumu laukia kitos savaitės pirmadienį pasirodysiančių pirminių Japonijos BVP trečiojo ketvirčio rezultatų. Ekonomistai tikisi, jog ūkio augimas sieks 2,25 proc., po 7,1 proc. susitraukimo antrąjį ketvirtį.

ES valstybių ir jų vertybinių popierių apžvalga

Lietuva

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Praėjusios savaitės pirmadienį Lietuvoje buvo platinta 3653 dienų trukmės VVP emisija, kurios buvo išplatinta už 9 927 877 litų (VVP paklausos ir išplatintos sumos santykis — 5,393 vidutinis metinis pelningumas — 2,181 proc.).

> Statistikos departamento duomenimis, šių metų trečiąjį ketvirtį nedarbo lygis šalyje sumažėjo 1,8 proc. punkto, lyginant su atitinkamu laikotarpiu pernai, ir sudarė 9,1 proc. Lyginant su šių metų antruoju ketvirčiu rodiklis sumažėjo 2,1 proc. punkto.

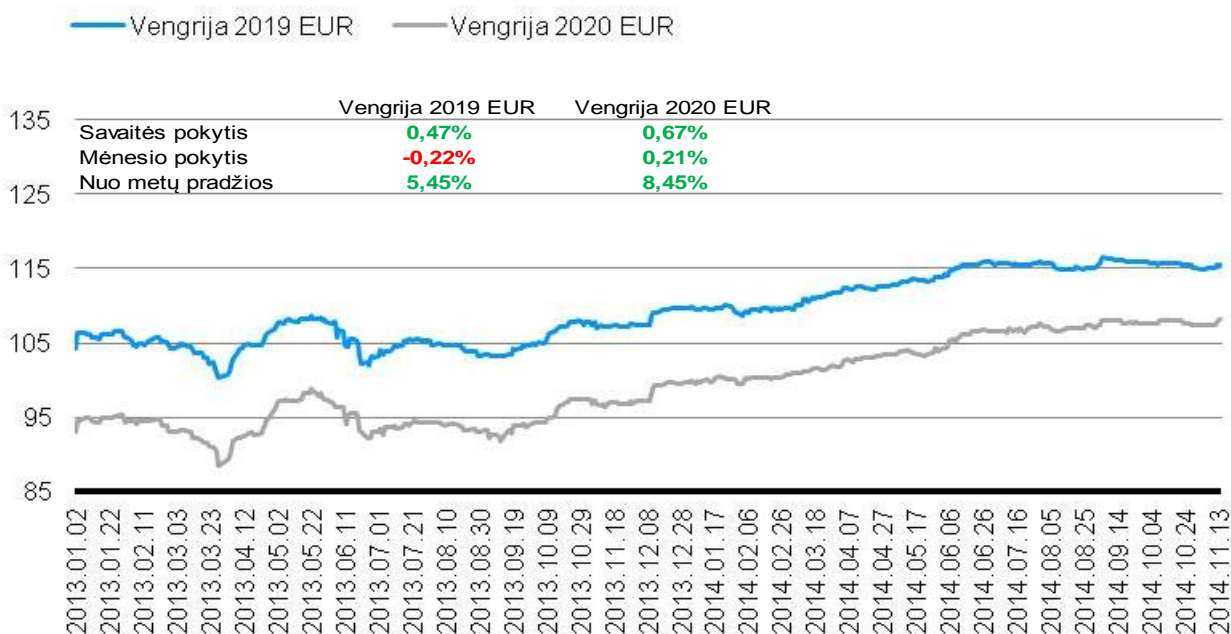
> „Eurostat“ duomenimis, spalio mėnesio infliacija šalyje padidėjo nuo 0 proc. rugsėjį iki 0,3 proc. Lyginant su praėjusių metų spalio mėn., rodiklis buvo 0,2 proc. punkto mažesnis.

> Išankstiniais „Eurostat“ duomenimis, šalies BVP trečiąjį šių metų ketvirtį augo 3,1 proc., palyginus su atitinkamu laikotarpiu pernai. Kartu su Vengrija, Rumunija ir Latvija, tai – vienas didžiausių augimo tempų tarp ES šalių. Rodiklis padidėjo 0,8 proc., palyginus su antruoju ketvirčiu.

> Pramonės produkcijos apimtis šių metų spalį išaugo 1,8 proc., palyginus su rugsėjo mėn., tačiau sumažėjo 0,5 proc., palyginus su praėjusių metų spalio mėnesiu.

Vengrija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

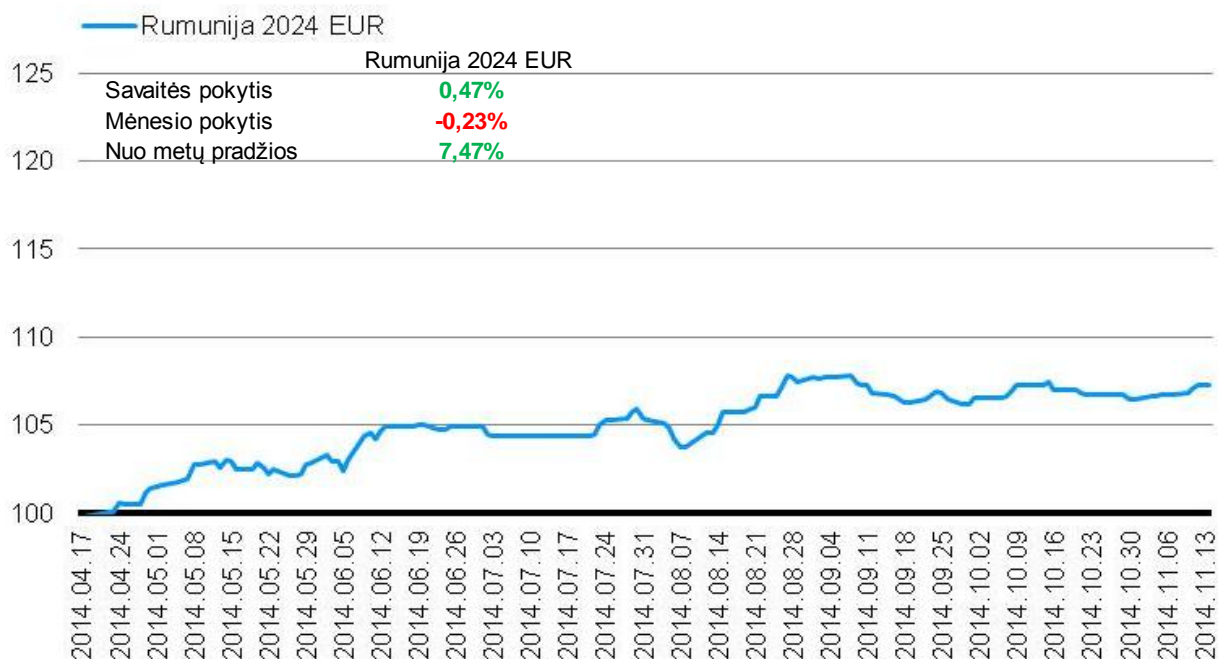
> Vengrijos vyriausybė, siekdama mažinti užsienio valiuta denominuotų paskolų kiekį, paskelbė ketinimus griežtinti sąlygas nesutinkantiems konvertuoti paskolų į Vengrijos forintus. Po naujojo įstatymo įsigaliojimo, skolininkai turės per 30 dienų apsispręsti dėl paskolos valiutos keitimo Centrinio banko paskelbtu lapkričio 7-osios kursu. Šios priemonės buvo imtasi po to, kai tūkstančiai vengrų pasinaudojo galimybe pasiimti Šveicarijos frankais denominuotas paskolas, tuomet siūliusias palankiausias skolinimosi sąlygas. Nuvertėjus Vengrijos forintui, tokių paskolų įmokos ėmė smarkiai augti. Tikimasi, kad konvertavimas sustabdys tolimesnį skolų augimą ir įneš į rinką stabilumo.

> Vengrijos Centrinis bankas paskyrė turto valdytoją, supirksiantį nuostolingas komercines nekilnojamo turto paskolas iš jas suteikusių bankų. Taip siekiama greičiau mažinti blogų paskolų dalį finansinių institucijų portfeliuose ir skatinti ekonomikos augimą. Tikimasi, kad paskolų supirkinėjimas prasidės pirmojoje 2015 metų pusėje. Centrinis bankas taip pat svarsto atidėjimus nuo rizikingo kapitalo, kurie galėtų siekti 1 - 3 proc. nuo rizikingo turto.

> Trečiąjį šių metų ketvirtį šalies BVP augo 3,2 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.

Rumunija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Praėjusią savaitę paaiškėjo, jog liberalų partijos lyderis Klaus Johannis tapo naujuoju Rumunijos prezidentu. Savaitgalį vykusių rinkimų metu už šį kandidatą buvo atiduota 54,7 proc. balsų. K. Johannis laimėjimas daugeliui pasirodė netikėtas po to, kai pirmojo rinkimų turo metu jis net 10 proc. pralaimėjo pagrindiniam varžovui Victor Ponta. Toks balsų persiskirstymas aiškinamas net dvigubai didesniu užsienyje gyvenančių rumunų aktyvumu antrajame rinkimų ture.

> Rumunijos užsienio reikalų ministras Titus Corlatean paskelbė apie savo atsistatydinimą. Šį sprendimą ministras priėmė savaitgalį kilusio užsienyje gyvenančių rumunų nepasitenkinimo dėl neužtikrintų sąlygų balsuoti prezidento rinkimuose. Į Corlatean pareigas laikinai paskirtas buvęs užsienio žvalgybos vadovas Teodor Melescanu.

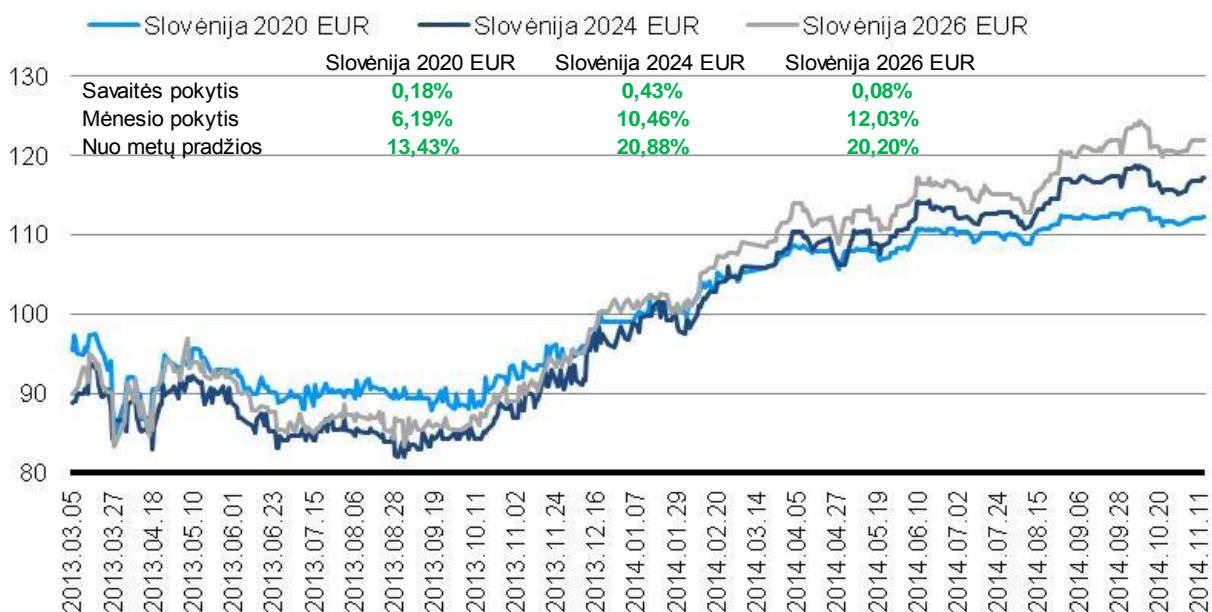
> Trečiąjį šių metų ketvirtį Rumunijos ekonomikos augimas spartėjo. BVP kilo 3,3 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. „Banca Transilvania SA“ atstovė teigė, kad iki metų galo laukiamas tolimesnis augimo spartėjimas dėl didesnių vyriausybės išlaidų paskatintųjų statybų sektorių.

> Spalio mėn. duomenimis, Rumunijoje metinė infliacija buvo aukščiausia tarp ES valstybių ir siekė 1,8 proc. Lyginant su rugsėju, rodiklis nepakito, tačiau padidėjo 0,6 proc. punktais, lyginant su praėjusių metų spaliumi.

> Šiuo metu Rumunijoje vykdomos skalūnų dujų paieškos. Šaliai toks energijos šaltinis yra strateginės svarbos projektas. Dujotiekiu, besidriekiančiu per Ukrainos teritoriją, Europos Sąjungos šalis pasiekia pusę visų Rusijos eksportuojamų dujų. Dėl tarp Ukrainos ir Rusijos kilusio konflikto, išaugo poreikis alternatyviam energijos šaltiniui, taip siekiant apsaugoti Rumunijos energetinį stabilumą nuo išorinių veiksnių.

Slovėnija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

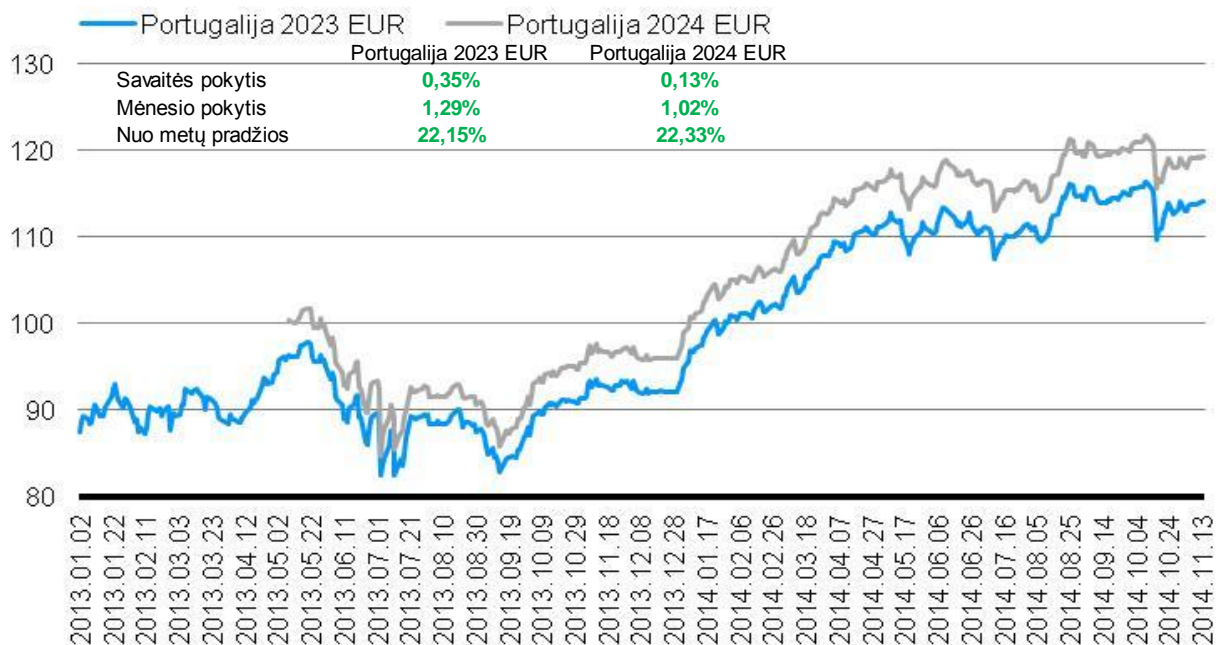
> Slovėnijos centrinio banko valdytojas Bostjan Jazbec pareiškė, kad 2013 metais gruodžio mėnesį vyriausybės skirtų 3 mlrd. eurų nepakaks užtikrinti šalies bankų sistemos stabilumui. Kaip išeitį Jazbec įvardino finansinių institucijų privatizavimą ir perstruktūravimą. Prasidėjęs 2008 metų krizei, Slovėnijos į eksportą orientuota ekonomika patyrė šoką, didelė dalis įsiskolinusių įmonių bankrutavo. Sparčios nuostolingų paskolų akumuliacijos nesugebėjo atlaikyti net ir 2 didžiausi šalies bankai: „Nova Ljubljanska Banka“ ir „Nova KBM“. Nors Slovėnija vis dar sunkiai kovoja su bankinės sistemos krize, vyriausybei priklauso net pusė viso šalies ekonomikos turto, todėl tikėtina, kad ateityje privatizacija gali tapti vienu pagrindinių šaltinių naujam kapitalui.

> Slovėnijos trumpojo laikotarpio skolinimosi kaštai sumažėjo antradienį išleidus naują išdo vekselių emisiją, vertą 52,2 mln. eurų. Trijų bei šešių mėnesių vekselių grąžos sumažėjo nuo 0,04 proc. bei 0,07 proc. iki 0 proc., o vienerių metų vekselių grąža krito iki 0,25 proc. nuo prieš tai buvusio 0,28 proc. lygio. „Raiffeisen“ banko atstovė teigė, kad tikėtina, jog palūkanų normos ir toliau mažės. Neatmetama, kad kitame, gruodžio 9 d. aukcione, palūkanų norma bus neigiama.

> Pasak tarptautinės reitingo agentūros „Fitch“, didesnė reikalaujama portfelių diversifikacija pagerino šalies draudėjų rizikos valdymą. Tai vienas iš naujai įsigaliojusių „Mokumas II“ teisės aktų sistemos reikalavimų, privalomų visoms Europos Sąjungos šalims narėms. Auganti savanoriško sveikatos draudimo rinka didina ir draudikų valdomo turto apimtį, tačiau pelningumas vis dar išlieka nepastovus dėl ne draudimo rinkos veiksmų, pavyzdžiui, vyriausybės bankų gelbėjimo plano.

Portugalija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

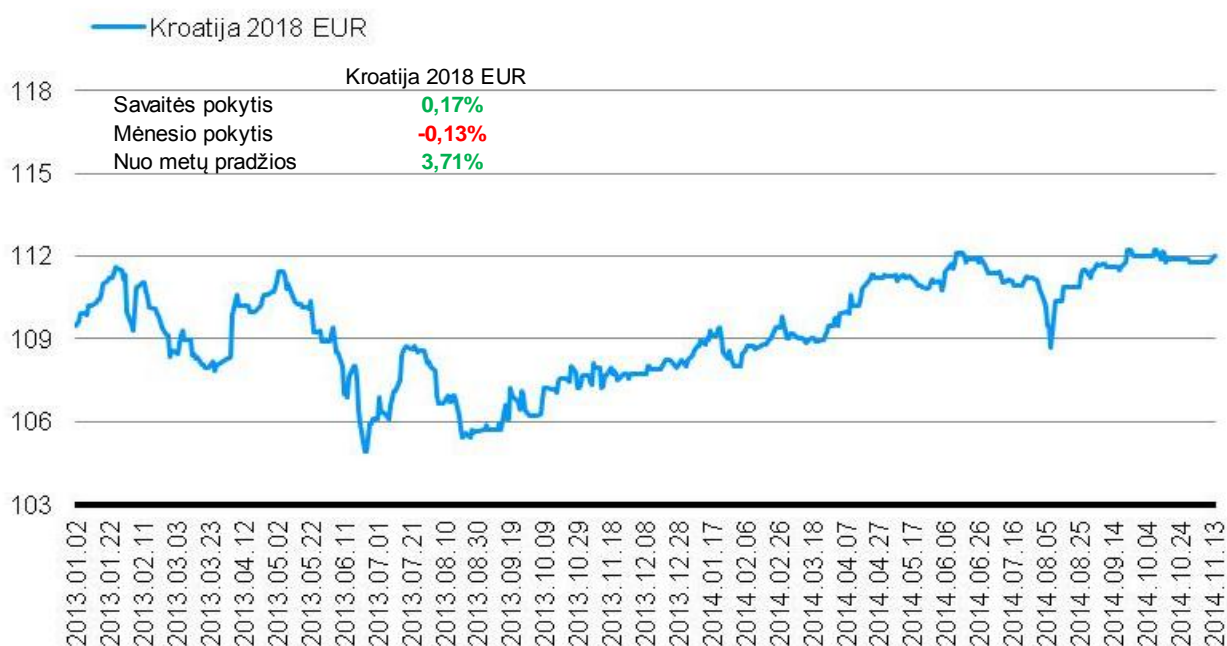
> Portugalijos vyriausybė pranešė apie ketinimus parduoti nacionalinių oro linijų TAP, kurios šiuo metu yra įsiskolinusios 1 mlrd. eurų, kontrolinį akcijų paketą. Vadovaujantis Europos Sąjungos direktyvomis, Portugalijai buvo uždrausta suteikti naujo kapitalo injekciją, todėl privatizacija tapo neišvengiamu žingsniu norint išgelbėti kompaniją nuo bankroto. Vyriausybės pranešime buvo paminėta, kad ketinama parduoti 66 proc. TAP akcijų, o valstybei toliau priklausys likusi 34 proc. dalis.

TAP pardavimas yra nacionalinio turto privatizacijos plano dalis. Šis planas buvo viena iš sąlygų gauti finansinę pagalbą iš ES ir Tarptautinio valiutos fondo. Šalis jau pardavė 9,4 mlrd. eurų vertės turto nuo plano vykdymo pradžios 2011 metais, pralenkdama pirminiame projekte numatytus įsipareigojimus.

> Praėjusią savaitę Portugalija sėkmingai platino 10 metų vyriausybės vertybinių popierių emisiją, kurios paklausa buvo didesnė nei tikėtasi. Remiantis duomenimis, buvo išplatinta 1,2 mlrd. eurų vertės VVP, kurių pajamingumas siekė 3,23 proc.

Kroatija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

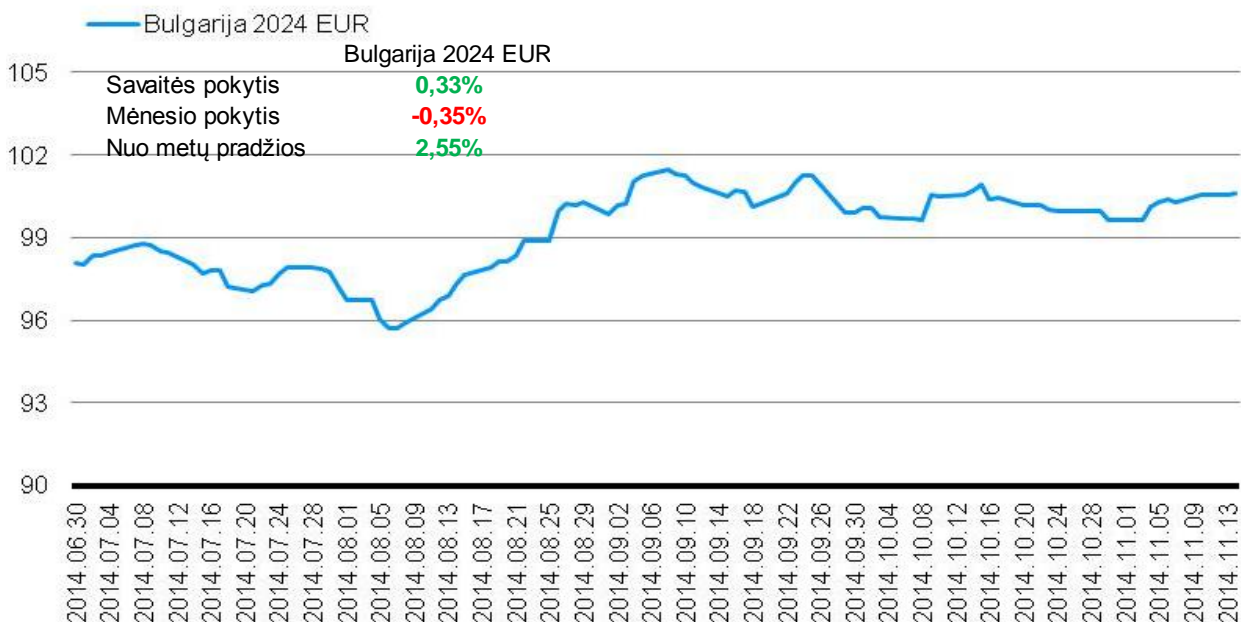
> Kroatijos vyriausybė patvirtino planą mažinti 2015 metų biudžeto deficitą iki 3,8 proc. - 1,2 proc. punktais mažiau lyginant su 2014 metais laukiamu 5 proc. deficitu. Šio tikslo bus siekiama mažinant valstybės išlaidas sveikatos apsaugai bei konsoliduojant viešuosius pirkimus. Šiais metais užfiksuotas pirmasis metinis ekonomikos augimas per pastaruosius 6 metus taip pat prisidės prie deficito mažinimo plano.

> Nors, pasak šalies vyriausybės, ekonomikos augimo prognozės 2014 metams ir toliau išlieka pozityvios, anksčiau lauktas 0,7 proc. šių metų šalies ūkio augimas sumažintas iki 0,2 proc. Remiantis naujausia šalies centrinio banko prognoze, yra manoma, jog šalies ūkis šiais metais trauksis 0,6 proc.

> „Eurostat“ duomenimis spalio mėnesį metinė Kroatijos infliacija atitiko Europos Sąjungos vidurkį ir siekė 0,5 proc.

Bulgarija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Bulgarijos naujoji centro kairiųjų vyriausybė planuoja, jog 2014 metais biudžeto deficitas pasieks 3,7 proc. Šis rodiklis ženkliai išaugo nuo prieš tai planuoto 1,8 proc. lygio 2014 metams. Dėl šio pokyčio mažumos koalicija, pradėjusi darbą lapkričio pradžioje, kaltina pernelyg optimistišką įplaukų planavimą ir per didelį vyriausybės išlaidavimą.

> Pranešama, kad dėl pernelyg aukšto biudžeto deficito 2014 metais, Bulgarijai greičiausiai bus pradėtas Europos Sąjungos biudžeto stebėjimo procesas.

> Šalies ekonomikos augimas trečiąjį šių metų ketvirtį sulėtėjo. Tam įtakos turėjo sumažėjusios eksporto į užsienį apimtys bei dėl politinio nestabilumo sumažėjusios investicijos. Šalies BVP augo 1,6 proc., t.y., šiek tiek mažiau, nei per praėjusius tris mėnesius fiksuotas 1,8 proc. augimas.

> Spalio mėnesį Bulgarijoje užfiksuota 1,8 proc. metinė defliacija, kai Europos Sąjungos infliacijos vidurkis yra 1,5%.